

کارگاه جستجو در منابع الکترونیک

ارائه دهنده: رعنا کوثری

(کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی - رئیس کتابخانه مرکزی)

▶ چرا جستجو در منابع الکترونیک مهم است؟

▶ تغییر محمل های اطلاعاتی در طول زمان

▶ مفهوم شبکه

▶ انواع شبکه

اینترنت

اینترنت ← وب بزرگترین شبکه اینترنتی

وب مرئی

وب نامرئی

نتیجه گیری: با فراگیری مهارت های جستجو می توان تا حد امکان از وب نامرئی بهره گرفت.

▶ سرعت رشد وب

- ▶ در طول ۲۴ ساعت نزدیک به ۱۵۰۰۰ صفحه به وب افزوده می شود.
- ▶ این سرعت در حیطه علوم پزشکی بسیار بیشتر احساس می شود؛
- ▶ نیمه عمر علوم فنی : ۱/۵ - ۱ سال
- ▶ علوم اجتماعی : ۱۰ سال
- ▶ علوم پزشکی تنها ۶ ماه
- ▶ نتیجه گیری: برای دستیابی به موقع به اطلاعات صحیح و معتبر لازم است که با سواد اطلاعاتی باشیم.

▶ همه پژوهشگران به دلایل مشخصی نتایج پژوهش های خود را منتشر می کنند.

▶ مرور متون چیست؟ Literature Review

فرایند جستجو، بازیابی، ارزیابی و تحلیل تمام مطالب منتشر شده درباره یک موضوع خاص که توسط محققین و پژوهشگران معتبر انجام شده است.

▶ چه زمانی باید به مرور متون پرداخت؟

در زمان تهیه پروپزال طرح تحقیقاتی، مقاله و..... به مرور متون می پردازیم

▶ اهمیت مرور متون

آگاهی از روش هایی که پژوهش های پیشین بکار گرفته اند.
آگاهی از ابزارهایی که پژوهش های پیشین بکار برده اند.
آگاهی از نتایج پژوهش های پیشین
اجتناب از کاستی های پژوهش ها پیشین

▶ چگونه به مرور متون پردازیم؟

ابتدا موضوع پژوهش را تعیین کرده و استراتژی جستجوی مناسب برای آن را طراحی می کنیم
مدارک مرتبط با موضوع پژوهش را بازیابی می کنیم
مدارک بازیابی شده را ارزیابی کرده
درباره یافته ها و نتایج متون مربوطه بحث کرده و آنها را به نگارش در می آوریم.

► نتیجه گیری:

ما در این کارگاه به این مراحل می پردازیم:
طراحی استراتژی جستجوی مناسب
بازیابی مدارک مرتبط با موضوع پژوهش
ارزیابی مدارک بازیابی شده

► منابع اطلاعاتی (Information Resources):

۱. دانش پایه: کتاب

۲. دانش روزآمد: مجلات و نشریات ادواری

منابع اطلاعاتی داخلی: www.iranmedex.com

منابع اطلاعاتی بین المللی: www.PubMed.com

► ما برای دستیابی به اطلاعات مختلف از ابزارها و منابع متفاوتی استفاده می کنیم.

► یکی از این ابزارها **موتورهای جستجو** هستند.

▶ آشنایی با موتور جستجو

▶ موتورهای جستجو چگونه عمل می کنند؟

▶ ۱. spider (عنکبوت) یا crawler (خزنده)

▶ ۲. indexer (بایگانی کننده)

▶ ۳. Database (پایگاه داده)

▶ ۴. Ranker (سیستم رتبه بندی) ← بخش محرمانه خاص هر موتور جستجو

▶ چند نمونه موتور جستجو:

▶ www.answer.com

▶ www.Google.com

▶ www.NorthernLight.com

موتور جستجوهای فارسی

▶ www.Jostejoogar.com

▶ www.Elmnet.ir

► یکی از منابع اطلاعاتی که مورد استفاده ما قرار می گیرند پایگاههای اطلاعاتی هستند.

► تعریف پایگاه اطلاعاتی:

مجموعه ای از داده ها با ساختار یکسان که یکجا گردآوری شده باشد یک پایگاه اطلاعاتی را تشکیل می دهند.

► انواع Database (پایگاه اطلاعاتی):

► ۱. پایگاههای اطلاعاتی عمومی (General Databases):

- در حیطه علوم پزشکی مانند: Medline

- در حیطه تمامی علوم مانند: ISI web of science, Scopus

► ۲. پایگاههای اطلاعاتی اختصاصی (specialized Databases) مانند:

Chemical Abstracts

► - پایگاه‌های استنادی (Citations Databases) مانند:

ISI Web of sciences

Scopus

Google scholar

► - پایگاه‌های کتابشناختی (Bibliographic Databases) مانند:

PubMed

► - پایگاه‌های ارائه دهنده متن کامل مانند: sciencedirect

چگونه یک جستجوی صحیح انجام دهیم؟

► ۱. منابع اطلاعاتی مناسب را انتخاب کنید:

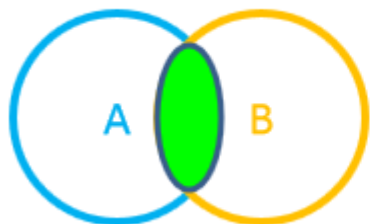
- ابتدا در ISI, Scopus, PubMed (پایگاههای اطلاعاتی عام)
جستجو کرده (در صورت وجود در پایگاههای تخصصی به جستجو می
پردازیم)

► ۲. نیاز اطلاعاتی خود را به زبان سیستم بر می گردانیم:

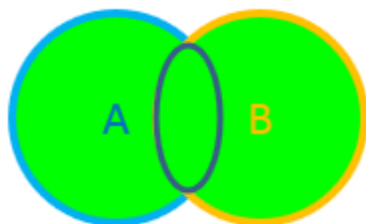
- کلیدواژه های نمایش دهنده موضوع اصلی را انتخاب کرده
- حروف بازدارنده را وارد نمی کنیم
- جستجو را از خاص ترین حالت ممکن آغاز می کنیم
- استفاده از عملگرهای مختلف در جستجو کمک کننده است.

رایج ترین عملگرها:

AND: عملگر جمع منطقی، اشتراک کلیدواژه ها (عملگر پیش فرض گوگل عمومی)

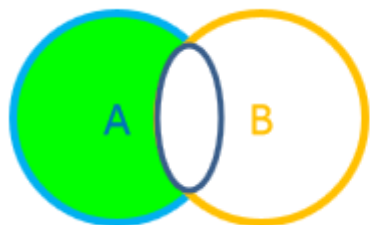

A AND B
Surgery AND Brain

A OR B
Children OR Adolescents

OR: اجتماع کلیدواژه ها

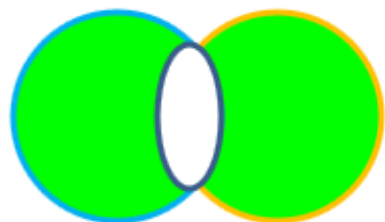
A NOT B
Human NOT Animals

NOT: تفریق منطقی

Children XOR Adolescents =

:XOR

(Children OR Adolescents) NOT (Children AND Adolescents)

دیگر عملگرها:, cotation ,Near ,wildcard ,truncation

۳. در صورت صحیح بودن جستجو از میان مدارک بازیابی شده مدارک مرتبط را بکار می بریم.

۴. در صورت نیاز جستجو را اصلاح می کنیم.

تمرین ▶

▶ در PubMed جستجو کنید:

پیشگیری از دیابت

استفاده از پرتو درمانی در درمان تومور بدخیم در کودکان

درمان سرطان کبد در مردان

▶ موتور جستجوی گوگل:

- ▶ جستجو در گوگل عمومی
- ▶ عملگرهای مورد استفاده در گوگل
- ▶ جستجوی مدارک با فرمت خاص در گوگل
- ▶ جستجوی پیشرفته در گوگل

▶ پایگاه های اطلاعاتی فارسی

► E-Journals (مجلات الکترونیک)

می توانند نسخه الکترونیک مجلات چاپی باشند و یا اساساً به صورت الکترونیک منتشر شوند.

مزایای مجلات الکترونیک

► **سرویس Alert چیست؟** سرویس آگاهی رسان

► **انواع آن کدام است؟**

► می توان نتایج یک جستجوی خاص را در بازه زمانی مشخصی دریافت کرد.

► می توان جدیدترین مدارک و منابع و خدمات اضافه شده به پایگاه را دریافت کرد.

سرویس Alert در پایگاه PubMed

► انواع دسترسی ها به منابع الکترونیک از نظر هزینه:

- منابع اشتراکی (دریافت هزینه در قبال ارائه خدمات)

- منابع با دسترسی آزاد

نمونه هایی از پایگاه های ارائه دهنده دسترسی های آزاد:

- www.Doaj.org (indexes and provides access to high quality, open access, peer-reviewed journals)
- www.Doabooks.org
- www.Freemedicaljournals.com
- www.sci-hub.tv
- www.pdfdrive.net
- <http://gen.lib.rus.ec/>

دانلود پرسشنامه

site: docs.google.com

site: surveymonkey.com

site: surveygizmo.com

site: fluidsurveys.com

site: freeonlinesurveys.com

site: qualtrics.com

site: polldaddy.com

site: zoomerang.com

site: murvey.com

site: questionpro.com

site: esurveyspro.com

▶ دسترسی به پایان نامه ها

▶ داخلی

بانک اطلاعاتی پایان نامه های علوم پزشکی کشور

<http://thesis.research.ac.ir>

ایرانداک

▶ خارجی

www.proquest.com

www.dart-Europe.eu

<https://etd.ohiolink.edu/>

▶ مجلات معتبر

▶ در حال حاضر معتبرترین شاخص ارزیابی مجلات شاخص IF (یا JIF=Journal Impact Factor) است.

▶ این شاخص در Database ← Journal Citation Report(JCR) از پایگاه ISI و تنها برای مجلات نمایه شده در ISI Web Of Science ارائه می شود.

تعداد استنادات تعلق گرفته به مقالات منتشر شده مجله در سال
مورد محاسبه

IF= _____

تعداد مقالات منتشر شده مجله در دو سال قبل از آن

جستجوی مجلات نمایه شده در ISI WOS

diglib@dums.ac.ir
Raana.kousari@gmail.com